

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi

The Journal of International Social Research

Cilt: 8 Sayı: 40 Volume: 8 Issue: 40

Ekim 2015 October 2015

www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI 1. SINIF “PIYANO DERSİ” TANIMLARINDA YER ALAN TEKNİK BECERİLERİN GERÇEKLEŞME DÜZEYLERİNİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ DOĞRULTUSUNDA DEĞERLENDİRİLMESİ

THE EVALUATION OF ACQUISITION LEVEL OF TECHNICAL SKILLS PRESENT IN THE FIRST GRADE PIANO LESSON DEFINITIONS IN UNDERGRADUATE PROGRAM OF MUSIC TEACHING IN LINE WITH STUDENT VIEWS

Feyza SÖNMEZÖZ*

Öz

Bu araştırma “Müzik Öğretmenliği Lisans Programı” 1.sınıf piyano dersi içeriklerinde yer alan temel teknik becerilerin Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencileri tarafından ne düzeyde gerçekleştirildiğinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırma sözkonusu tekniklerin başlangıç aşamasında ne düzeyde kazanıldığının ya da kazanılmadığının ortaya konması ve ileriki yıllara yansıtılabilecek çeşitli teknik problemlerin kaynağının belirlenmesi bakımından önemlidir.

Araştırmada Yüksek Öğretim Kurulu Müzik Öğretmenliği lisans programı çerçevesinde I. yıl (I.yarıyıl - II.yarıyıl) piyano ders tanımlarından yola çıkılarak kazanılması amaçlanan temel teknik konular belirlenmiştir. Belirlenen bu teknik konular, gerçekleştirme düzeylerine ilişkin öğrenci görüşlerinin saptanması amacıyla anket sorusuna dönüştürülmüştür. Sözkonusu anket, 2014-2015 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Trakya Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında 1. sınıfta okumakta olan 64 adet öğrenciye uygulanmıştır. Araştırmada Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. sınıf öğrencilerinin Legato çalma tekniğini %15,6, Staccato çalma tekniğini %33, parmak bağımsızlığı uygulayabilmeyi %15,6, iki elin bağımsızlığını uygulayabilmeyi %17,2, kol serbestliğini uygulayabilmeyi %17,2, müziksel ifadeyi uygulayabilmeyi %10,9 ve cümle yapılarını uygulayabilmeyi %4,7 oranında “Tamamen” gerçekleştirebildikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Piyano, Piyano Eğitimi, Piyano Tekniği, Başlangıç Piyano Eğitimi, Lisans I Piyano Tekniği.

Abstract

This study has been conducted with the aim of determining at which level fundamental technical skills in the syllabus of the first grade piano lesson are acquired by the students of the Department Music Education. The study is important with regard to pointing out at which level related techniques are acquired or are not acquired and determining the source of various technical problems that can be faced.

In the study, fundamental technical subjects that are required be acquired by the students through the 1st grade (1st term-2nd term) definitions of piano lesson within the scope of Music Teaching Undergraduate Program of the Board of Higher Education. These technical subjects, have been transformed into survey questions with the aim of determining student views related to their acquisition levels. The survey at stake has been carried out 64 students which studying in first grade in Music Departments of Marmara University, Abant İzzet Baysal University and Trakya University in spring term in 2014-2015 education period. In the study, we have reached the conclusion that of all the first grade students of the Department Music Education, %15,6 are capable of carrying out “the tecnic of playing Legato, %33 are capable of carrying out the tecnic of playing Staccato, %15,6 are capable of carrying out performing with finger independency, %17,2 are capable of carrying out performing with two hands independency, %17,2 are capable of carrying out performing with free arm swing, %10,9 are capable of carrying out performing any musical expression, %4,7 are capable of carrying out performing sentence structures.

Keywords: Piano, Piano Education, Piano Technique, Beginner Piano Education, Grade I Piano Technique.

GİRİŞ

Piyano eğitimi müzik öğretmeni yetiştirmenin en önemli öğelerinden biri olarak görülmektedir. Piyano, çok sesliliği ve zengin armonik özelliği ile solfej-armoni-kontrpuan-müzik formları gibi derslerde öğrenmeyi hızlandıran, öğrencileri geliştiren ve etkili sınıf ortamı yaratan bir çalgı olması ayrıca öğrencilerin şan-koro ve çeşitli çalgı topluluklarında önemli bir eşlik çalgısı olması nedeniyle, müzik eğitiminde önemli bir yer tutmakta ve müzik öğretmeni yetiştirmede kullanılmaktadır.

“Piyano şu derslerin uygulama alanı olmalıdır: genel müzik bilgisi, müzik teorisi, müzik formları ve tarihi, hatta yabancı dil bilgisi. Bilhassa, yardımcı çalgı olarak piyano öğrenen bir gencin bu yolda çalgısından yararlanması düşünülmelidir (Zuckmayer, 1970: 1)”.

* Yrd.Doç.Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı, sonmezozf@gmail.com

Lavignac' a (1939) göre piyano eğitimi tüm çalgı çalanlara faydalıdır ve özellikle çalgı eğitimi, şan eğitimi, müzik kuramları ve kompozisyon eğitimi alan müzik eğitimcilerinin piyano çalgısını öğrenmeleri zorunludur. (Lavignac, 1939: s. 107)

Buchanan (1964), bir müzik öğretmenin piyano çalabilmesinin orta ve ilköğretimde hem genel müzik eğitiminde hem de koro-orkestra ve çalgı topluluklarının çalıştırılmasında son derece önemli olduğunu belirtmiştir. (Buchanan, 1964: s.134)

Bu nedenlerle piyano, müzik eğitiminde yer alması gereken bir çalgıdır. Ayrıca piyano eğitimi, müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde temel müzik becerilerinin öğretilmesi ve gerçekleştirilmesinde son derece etkin ve önemli bir rol oynamaktadır.

Ancak lisans öğretimi çerçevesinde piyano derslerinde, çalgı eğitimi açısından; belirlenmiş olan hedef davranışlara ulaşılması (Öztosun&Barış, 2004: s.351), programda belirlenen teknik ve müzikal disiplinlere ilişkin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel hedef ve davranışların kazanılması (Bağçeci, 2005: s.161), dolayısıyla; her basamağın atlanmadan, sistematik ve dikkatli bir şekilde yürütülmesi (Özer&Yiğit, 2011: s.40), öğrencinin belirlenen temel davranışları kolaylıkla yerine getirebilmesi, uygulaması ve bunları alışkanlık haline getirmesi (Ercan, 2008: s:9) son derece önemlidir.

Müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde piyano eğitimi Müzik Eğitimi Anabilim Dallarının programlarında 4 yıl süreyle okutulmaya devam etmektedir. Müzik Öğretmenliği Lisans programında piyano dersleri temel çalgı olarak 7 dönemde "Piyano" adı ile 8. yarıyıldan itibaren "Piyano ve Öğretimi" adıyla yer almaktadır. Dolayısıyla; 1. yarıyıldan itibaren başlayarak 7. yarıyla kadar devam eden süreçte müzik öğretmeni adaylarının piyano çalgısına ilişkin teknik ve müzikal anlamda pek çok temel hedefi - "beceri" yi (Gazi Terbiye Enstitüsü Müzik Şubesi Müfredat Programı, 1941: akt. Çimen, 2004: s.127) kazanması beklenmektedir. Bu temel becerilerin kazanılması, müzik öğretmeni yetiştirmede gerek piyano eğitiminde gerekse müzik eğitiminde istenen düzeye gelmesi açısından gereklidir.

Gün ve Köse' ye ait "Piyano Eğitiminde Müzikal Terimler ve Çalma Tekniklerine İlişkin Bilişsel Düzey Analizi" başlıklı çalışmada müzik eğitimi anabilim dalı öğrencilerinin %61' inin piyano çalma tekniklerinden "Legato" terimini bilmediği, %11' inin ise fikrinin olmadığı, "Portato" terimini %36,6 sının bilmediği %39' unun ise bir fikrinin olmadığı, "Non Legato" terimini %19,5' inin yanlış bildiği %36,6' sının ise bir fikrinin olmadığı, "Staccato" terimini %7,3' ünün yanlış bildiği %11' nin ise bir fikrinin olmadığı, "Marcato" terimini %17,1 inin bilmediği %67' sinin ise bir fikri bulunmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Alço ve Bilgin' in "Müzik Öğretmenliği Programı Öğrencilerinin Piyano Eğitimine İlişkin Görüşleri" başlıklı çalışmada ise öğrencilerin, "piyanoda doğru çalışma teknikleri" ni I. öğretimde %49,56, II. öğretimde ise %34,40 oranında olmak üzere "kısmen" kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Bu bakımdan kazanılması beklenen bu temel becerilerin, müzik öğretmeni adaylarınca 1. sınıftan başka bir deyişle; başlangıç aşamasından itibaren beklendiği şekilde algılanması ve uygulanması son derece önemlidir. Müzik öğretmenliği lisans programında I. yarıyıl ve II. yarıyıldan itibaren gerçekleşmesi beklenen temel beceriler ders tanımlarında "Piyano I: Piyanoda temel davranışlar (doğru oturuş ve ellerin piyanodaki konumu) hakkında bilgi ve beceriler, temel piyano tekniklerinden biri olan legatoyu geliştiren çalışmalar. Zıt yönde ve paralel dizi ile beş parmak çalışmaları, kolların serbestliği için gerekli teknik çalışmalar. İki elin bağımsızlığını kazandırıp geliştirecek çeşitli alıştırmalar, deşifraj çalışmaları. Alıştırma, etüt ve yapıtların çalışılmasında izlenecek yöntemler. Müziksel ifade (piano, forte), cümleme ve uygulamalı çalışmalar", Piyano II: Piyano temel tekniklerinden legato tekniğine ek olarak staccato tekniği ve uygulamalı çalışmalar. Parmak alıştırmaları, dizi ve kadans çalışmaları, deşifre çalışmaları. Küçük ölçekli parçaların müzikal analiz açısından incelenmesi ve müziksel ifade ile ilgili uygulamalar. Düzeye uygun etütler, sonatin çalışmaları. Barok, klasik, romantik ve çağdaş dönemlerden düzeye uygun küçük ölçekli eserleri seslendirme" (YÖK, 2006), şeklinde yer almaktadır.

Bu durumda uygulanan bu programdaki ders tanımlarında yer alan teknik becerilerin müzik öğretmeni adayları tarafından ne ölçüde gerçekleştirildiğinin belirlenmesi gerekmektedir.

Buna göre araştırmanın problem cümlesi "müzik öğretmenliği lisans programında I. ve II. yarıyıl ders tanımlarında yer alan teknik beceriler, müzik öğretmeni adayları tarafından ne düzeyde gerçekleştirilmektedir", olarak belirlenmiştir. Buna ilişkin geliştirilen alt problemler şu şekilde sıralanmaktadır:

Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. sınıf öğrencileri;

1. Piyano derslerinde "Legato" tekniğini ne ölçüde uygulayabilmektedir?
2. Piyano derslerinde "Staccato" tekniğini ne ölçüde uygulayabilmektedir?
3. Alıştırma-etüt ve eser çalışmaları sırasında parmaklarını birbirinden bağımsız bir şekilde ne ölçüde hareket ettirebilmektedir?
4. Alıştırma-etüt ve eser çalışmaları sırasında kol serbestliğini ne ölçüde sağlayabilmektedir?

5. Alıştırma-etüt ve eser çalışmaları sırasında iki elini birbirinden bağımsız olarak ne ölçüde hareket ettirebilmektedir?
6. Çalışılan eserin müziksel ifadesini ne ölçüde yansıtabilmektedir?
7. Çalışılan eserin cümle yapısını ne ölçüde yansıtabilmektedir?

Bu araştırmada müzik öğretmenliği lisans programında yer alan I. ve II. yarıyıl piyano ders tanımlarında belirlenen teknik becerilerin gerçekleşme düzeylerinin müzik anabilim dalı öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Araştırma, öğretmen adaylarının lisans programındaki I. ve II. yarıyıl piyano derslerinde hangi kazanımları gerçekleştirdikleri ya da gerçekleştiremediklerinin saptanması açısından önemlidir. Ayrıca araştırma, ileri sınıflarda piyano derslerinde yaşanan teknik sorunların başlangıç aşamasından itibaren belirlenmesi ve piyano eğitimiyle ilgili yapılacak çalışmalara ışık tutması bakımından önemlidir.

Bu araştırma;

1. Müzik öğretmenliği lisans programı I. ve II. yarıyıl piyano ders tanımları ile,
2. Müzik eğitim anabilim dallarında 1. sınıfta okumakta olan öğrenciler ile

sınırlı tutulmuştur.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2014-2015 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Trakya Üniversitesi ve Marmara Üniversitesi Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında 1. sınıfta okumakta olan 64 adet öğrenci oluşturmaktadır.

Tablo 1. Katılımcıların eğitim gördükleri üniversitelere göre dağılımları

Üniversite	f	%
Marmara Üniversitesi	31	48,5
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	15	23,4
Trakya Üniversitesi	18	28,1
TOPLAM	64	100

Araştırmanın örneklemini 64 katılımcı oluşturmaktadır. Tablo 1 incelendiğinde katılımcıların %48,5' i Marmara Üniversitesi, %23,4' ü Abant İzzet Baysal Üniversitesi, %28,1' i Trakya Üniversitesi' nde öğrenim yapmakta olduğu görülmektedir.

YÖNTEM

Araştırmada Türkiye' deki Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında yürütülmekte olan Müzik Öğretmenliği Lisans Programı çerçevesinde I. ve II. yarıyıl piyano ders tanımlarında yer alan temel teknik becerilerin gerçekleşme düzeylerinin 1. sınıf öğrencilerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi amacıyla betimsel yöntem uygulanmıştır. "Betimleme araştırmaları, mevcut olayların daha önceki olay ve koşullarla ilişkilerini de dikkate alarak, durumlar arasındaki etkileşimi açıklamayı hedef alır" (Kaptan,1995 s:59).

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada öncelikle, müzik öğretmenliği lisans programında I. ve II. yarıyıl piyano ders tanımları incelenmiş ve sözkonusu yarıyıllara göre 1. sınıf için kazanılması gereken teknik beceriler belirlenmiştir. Belirlenen teknik beceriler;

1. Legato çalabilme,
2. Staccato çalabilme,
3. Parmak bağımsızlığı uygulayabilme,
4. İki elin bağımsızlığını uygulayabilme,
5. Kol serbestliğini uygulayabilme,
6. Müziksel ifadeyi uygulayabilme,
7. Cümle yapılarını uygulayabilme

olarak sıralanmış ve bunlara ilişkin ifadeler soru cümlesi şeklinde hazırlanarak anket sorularına dönüştürülmüştür. Anketin kapsam geçerliliğini saptamak amacıyla uzman görüşüne başvurulmuş gerekli düzeltmeler yapılarak ankete son şekli verilmiştir. Daha sonra 2014-2015 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında 1. sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. 5' li likert tipli ankette katılımcılardan "Tamamen", "Büyük Ölçüde", "Orta Ölçüde", "Az", "Hiç" seçeneklerinden birini işaretlemeleri istenmiştir. Elde edilen veriler frekans (f) ve yüzde (%) hesaplamaları yapılarak değerlendirilmiş ve tablolar halinde sunularak yorumlamaları yapılmıştır.

BULGULAR ve YORUM

Araştırmanın bu bölümünde belirlenen alt problemler çerçevesinde Müzik Öğretmenliği Lisans Programı I. ve II. yarıyıl piyano ders tanımlarında yer alan temel teknik becerilerin, 1. sınıfta öğrenim görmekte olan Müzik Anabilim Dalı öğrencileri tarafından gerçekleştirilme düzeylerinin tespitine ilişkin dağılımlara yer verilmiştir.

1. Alt probleme ilişkin bulgular

Tablo 2. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. Sınıf Öğrencilerinin Piyano Derslerinde “Legato” Tekniğini Uygulayabilme Düzeylerine İlişkin Dağılım

	Tamamen		Büyük Ölçüde		Orta Ölçüde		Az		Hiç		Toplam	
	f	%	F	%	F	%	f	%	F	%	f	%
Legato Çalma	10	15,6	32	50	15	23,4	5	7,8	2	3,2	64	100

Tablo 2 incelendiğinde Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. sınıf öğrencilerinin piyano derslerinde “legato” tekniğini uygulayabilme düzeyleri ile ilgili olarak %15,6’ sının “tamamen”, %50’ sinin “büyük ölçüde”, %23,4’ ünün “orta ölçüde”, %7,8’ inin “az” %3,2’ sinin “hiç” seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir. Katılımcıların piyano derslerinde legato tekniğini sadece %15,6 oranında gerçekleştirebildikleri anlaşılmaktadır. Sözkonusu tekniğin %50 oranında “büyük ölçüde” ve %23,4 oranında ise “orta ölçüde” gerçekleştirilebiliyor olması oldukça dikkat çekici bir durumdur. Bu durumun, piyano eğitiminin başlangıç düzeyinde öğrenilmesi gereken ilk konulardan biri olan legato konusunun öğrencilerce yeterince anlaşılmadığını ve uygulanmadığını ortaya koyduğu söylenebilir.

2. Alt probleme ilişkin bulgular

Tablo 3. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. Sınıf Öğrencilerinin Piyano Derslerinde “Staccato” Tekniğini Uygulayabilme Düzeylerine İlişkin Dağılım

	Tamamen		Büyük Ölçüde		Orta Ölçüde		Az		Hiç		Toplam	
	f	%	F	%	F	%	f	%	f	%	f	%
Staccato Çalma	21	33	25	39	14	21,8	2	3,1	2	3,1	64	100

Tablo 3 incelendiğinde Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. sınıf öğrencilerinin piyano derslerinde “Staccato” tekniğini %33 oranında “tamamen”, %39 oranında “büyük ölçüde”, %21,8 oranında “orta ölçüde” %3,1 oranında “az” gerçekleştirebildikleri ve %3,1 oranında “hiç” gerçekleştiremedikleri anlaşılmaktadır. Staccato tekniğinin sadece %33 oranında “tamamen” uygulanabiliyor olması, “büyük ölçüde” ve “orta ölçüde” oranlarının da %50’ nin altında olması staccato konusunun uygulanması konusunda önemli derecede sorunlar olabileceğinin göstergesidir denebilir.

3. Alt probleme ilişkin bulgular

Tablo 4. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. Sınıf Öğrencilerinin Piyano Derslerinde “Parmak Bağımsızlığı” Tekniğini Uygulayabilme Düzeylerine İlişkin Dağılım

	Tamamen		Büyük Ölçüde		Orta Ölçüde		Az		Hiç		Toplam	
	f	%	F	%	F	%	f	%	f	%	f	%
Parmak Bağımsızlığı	10	15,6	30	46,9	22	34,4	2	3,1	---	---	64	100

Tablo 4 incelendiğinde ise 1. sınıf öğrencilerinin piyano derslerinde “Parmak Bağımsızlığı” tekniğini uygulayabilme düzeylerinin %15,6 oranında “tamamen”, %46,9 oranında “büyük ölçüde”, %34,4 oranında “orta ölçüde”, % 3,1 oranında ise “az” şeklinde gerçekleştiği görülmektedir. Müzik eğitimi Anabilim Dalı 1. sınıf öğrencileri piyano derslerinde “Parmak Bağımsızlığı” tekniğini sadece %15,6 oranında gerçekleştirebilmektedirler. Sözkonusu tekniğin piyano başlangıç aşamasında ne derece önemli bir teknik olduğu göz önünde bulundurulacak olursa bu oranın oldukça düşük bir oran olduğu söylenebilir.

4. Alt probleme ilişkin bulgular

Tablo 5. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. Sınıf Öğrencilerinin Piyano Derslerinde “İki Elin Bağımsızlığı” Tekniğini Uygulayabilme Düzeylerine İlişkin Dağılım

	Tamamen		Büyük Ölçüde		Orta Ölçüde		Az		Hiç		Toplam	
	f	%	F	%	F	%	f	%	f	%	f	%
İki Elin Bağımsızlığı	11	17,2	26	40,6	22	34,4	5	7,8	---	---	64	100

Tablo 5 incelendiğinde öğrencilerin piyano derslerinde “İki Elin Bağımsızlığı” tekniğini uygulayabilme düzeyleri ile ilgili olarak %17,2’ sinin “tamamen”, %40,6’ sının “büyük ölçüde”, %34,4’ ünün “orta ölçüde”, %7,8’ inin “az” seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir. Katılımcıların sözkonusu tekniği sadece %40,6 oranında “büyük ölçüde” ve %34,4 oranında “orta ölçüde” uygulayabildiklerini belirtmesi, başlangıç seviyesinde kazanılması gereken bu tekniğin yeterince kazanılmadığını ortaya koymaktadır.

5. Alt probleme ilişkin bulgular

Tablo 6. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. Sınıf Öğrencilerinin Piyano Derslerinde “Kol Serbestliği” Tekniğini Uygulayabilme Düzeylerine İlişkin Dağılım

	Tamamen		Büyük Ölçüde		Orta Ölçüde		Az		Hiç		Toplam	
	f	%	F	%	F	%	f	%	f	%	f	%
Kol Serbestliği	11	17,2	22	34,4	24	37,5	6	9,4	1	1,5	64	100

Tablo 6 incelendiğinde piyano derslerinde “Kol Serbestliği” tekniğinin uygulanma düzeyi ile ilgili olarak öğrencilerin %17,2’ sinin “tamamen”, %34,4’ ünün “büyük ölçüde”, %37,5’ inin “orta ölçüde”, %9,4’ ünün “az” %1,5’ inin “hiç” seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. sınıf öğrencileri piyano derslerinde “Kol Serbestliği” tekniğini sadece %17,2 oranında gerçekleştirebilmektedirler. Bu oranın, piyano eğitiminin başlangıç düzeyi açısından önemli bir tekniğin uygulanmasında oldukça düşük kalabileceği düşünülmektedir.

6. Alt probleme ilişkin bulgular

Tablo 7. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. Sınıf Öğrencilerinin Piyano Derslerinde “Müziksel İfade” Tekniğini Uygulayabilme Düzeylerine İlişkin Dağılım

	Tamamen		Büyük Ölçüde		Orta Ölçüde		Az		Hiç		Toplam	
	f	%	F	%	F	%	f	%	f	%	f	%
Müziksel İfade	7	10,9	27	42,2	22	34,4	8	12,5	---	---	64	100

Tablo 7’ ye bakıldığında Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. sınıf öğrencilerinin piyano derslerinde “Müziksel İfade” tekniğini uygulayabilme düzeylerinin %10,9 oranında “tamamen”, %42,2 oranında “büyük ölçüde”, %34,4 oranında “orta ölçüde” ve %12,5 oranında “az” şeklinde gerçekleştiği görülmektedir. Öğrencilerin piyano derslerinde eserlerde Yök lisans programında belirtilen piano-forte gibi nüansları içeren müzikal ifadeleri uygulayabilme düzeyleri oldukça düşüktür denebilir.

7. Alt probleme ilişkin bulgular

Tablo 8. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. Sınıf Öğrencilerinin Piyano Derslerinde “Cümleleme” Tekniğini Uygulayabilme Düzeylerine İlişkin Dağılım

	Tamamen		Büyük Ölçüde		Orta Ölçüde		Az		Hiç		Toplam	
	f	%	F	%	F	%	f	%	f	%	f	%
Cümleleme	3	4,7	27	42,2	29	45,3	4	6,3	1	1,5	64	100

Tablo 8 incelendiğinde Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. sınıf öğrencileri piyano derslerinde “Cümleleme” tekniğini uygulayabilme düzeyleri ile ilgili olarak %4,7 oranında “tamamen”, %42,2 oranında “büyük ölçüde”, %45,3 oranında “orta ölçüde”, %6,3 oranında “az” %1,5 oranında ise “hiç” seçeneklerini işaretlemişlerdir. Söz konusu tekniğin sadece %4,7 oranında “tamamen” ve %42,2 oranında “büyük ölçüde” gerçekleştirilebiliyor olması başlangıç düzeyi piyano eğitiminde öğrenilmesi gereken en önemli bir konulardan birinin istenen düzeyde öğrenilemediği ve yeterince uygulanmadığı şeklinde yorumlanabilir.

SONUÇLAR ve ÖNERİLER

Araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda tüm sonuçlar bir arada değerlendirildiğinde, Müzik Öğretmenliği Lisans Programı çerçevesinde I. ve II. yarıyıl piyano ders tanımlarında yer alan temel teknik becerilerin müzik eğitimi anabilim dalı 1.sınıfta öğrenim görmekte olan öğrencilerce yeterli ölçüde kazanılmadığı, programda belirlenen teknik becerilerin amacına ulaşmadığı ve beklenen düzeyde gerçekleşmediği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Piyano eğitiminde son derece önemli olan bu tekniklerin beklenen düzeyde gerçekleşmemesinin piyano çalgısının çeşitli özelliklerinden kaynaklanan bazı güçlükler içermesi nedeniyle olduğu söylenebilir. Bu nedenler arasında piyanoya başlangıç aşamasında oturuş ve el pozisyonunun doğru bir şekilde öğrenilememiş olması, parmak hakimiyetinin sağlanması konusunda alıştırma eksikliği ve buna bağlı olarak klavye hakimiyetinin sağlanmasında gam-arpej gibi konularda yeterli çalışma yapılamaması ve piyano çalgısının gereklerinden biri olarak armoni-solfej bilgisi ve donanımının istenen düzeyde olmaması sayılabilir.

Müzik öğretmeni yetiştirmede piyano eğitiminde, kazanılması gereken teknik becerilerin aşamalı olarak aratarak ileri yıllara kadar devam ettiği düşünülecek olursa 1. sınıf öğrencilerinin başlangıç aşamasından itibaren bu teknik becerileri kazanmasının ne derece önemli olduğu ortaya çıkmaktadır. Başlangıç aşamasında yeterli düzeyde kazanılmayan ve öğrenilemeyen konular; başka bir deyişle; teknik yetersizlik, ileri seviyelere ulaşmada büyük problemler yaratacak ve öğrencilerin sağlıklı gelişmelerine engel olacaktır.

Piyano eğitiminde karşılaşılabilecek sorunların daha doğmadan başlangıç aşamasından itibaren önüne geçilmesi ve öğrencilerin piyanoya doğru bir teknikle başlatılıp ilerletilebilmesi ancak piyano eğitiminin ilk aşamasında kazanılması beklenen ve lisans programında belirlenen bu tekniklerin doğru bir şekilde kazandırılması ile mümkün olabilir.

Bununla ilgili olarak geliştirilen öneriler şu şekilde sıralanmaktadır.

1. Piyano öğretim elemanları piyano çalgısının öğretim yöntem ve teknikleri konusunda ayrıntılı bir biçimde bilgilendirilmelidir.
2. Piyano öğretim elemanları, öğrencilerinin piyano eğitiminde karşılaştıkları teknik zorluklara ilişkin çözüm önerileri getirebilmeli ve derslerinde bu teknikleri doğru, etkin ve sürdürülebilir bir şekilde kendisi de klavye üzerinde örnekler göstererek uygulayabilmelidir.
3. Piyano öğretim elemanı olarak seçilen kişiler, piyano eğitiminde öğretilmesi gereken teknik konulara ilişkin donanımlı olmalı ve hangi teknik konu için hangi çalışmaları (etüt-eser-alıştırma) yaptırılmaları konusunda yeterli bilgiye sahip olmalıdır. Bu bağlamda; öğretim elemanı yetiştirme sürecinde lisansüstü programlarda öğretim elemanı adaylarına bu konuda çalışmalar yaptırılabilir.
4. Piyano derslerinde seçilen eserlerin hangi teknik problemi çözümleneceği ile ilgili açıklamalı bilgiler içeren metot-kitap-tez-makale-bildiri gibi çeşitli çalışmalar yapılabilir.
5. Öğrencilere sadece sınıfı geçmek üzere dönemlik eser verilmemeli, klavyeyi tanıtıcı, öğretici ve parmak tekniğini kuvvetlendiren çalışmalar eksik bırakılmamalı, çeşitli parmak egzersizleri yaptırılmalı ve bu parmak egzersizlerini öğreten doğru başlangıç metotları seçilmelidir.

KAYNAKÇA

- ALÇO, Pınar & BİLGİN, Selçuk (2012). "Müzik Öğretmenliği programı Öğrencilerinin Piyano Eğitimine İlişkin Görüşleri", *E-Journal of New World Sciences Academy*, S. 7(2), s. 110-122.
- BAĞÇECİ, Ercan (2005). "Piyano Eğitiminin II. Yarıyılına İlişkin Analitik Yaklaşımlar", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 15 (2), s. 147-161.
- BUCHANAN, Gillian (1964). "Skills of Piano Performance in the Preparation of Music Educators", *Journal of Research in Music Education*, S. 12 (2), s. 134-138.
- ÇİMEN, Gül (2004). "Musiki Muallim Mektebi' nden Günümüze Öğretmen Yetiştiren Kurumlarda Piyano Eğitimi", *1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu*, 7-10 Nisan 2004, Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi.
- ERCAN, Nevhiz (2008). *Piyano Eğitiminde İlke ve Yöntemler*, Ankara: Sözkese Matbaası.
- GÜN, Elmas & KÖSE, H. Seval (2012). "Piyano Eğitiminde Müzikal Terimler Ve Çalma Tekniklerine İlişkin Bilişsel Düzey Analizi", *E-Journal of New World Sciences Academy*, S. 7(3), s. 246-257.
- KAPTAN, Saim (1995). *Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri*, Ankara: Tekışık Web Ofset Tesisleri.
- LAVİGNAC, Albert (1939). *Musiki Terbiyesi*, (Çev.: Abdülhalik Denker), İstanbul: Kanaat Kitabevi.
- ÖZER, Burcu & YİĞİT, Nalan (2011). "Piyano Öğretiminde Deşifre Becerisinin Kazandırılması", *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 12(1), s.39-49.
- ÖZTOSUN, Öznur & BARIŞ, A. Dolunay (2004). "Bireysel Çalgı Eğitimi I (Keman) Dersi Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeylerinin Belirlenmesi A.İ.B.Ü. Örneği", *1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu*, 7-10 Nisan 2004, Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi.
- YÖK (2006). *Müzik Öğretmenliği Lisans Programı*, www.yok.gov.tr, Erişim Tarihi: 29.09.2015.
- ZUCKMAYER, Eduard (1970). *Yayınlanmamış Ders Notları*, Ankara: Gazi Üniversitesi.